

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

Előterjesztő: Dr. Eröss Gábor alpolgármester, Könczöl Dávid, Szarvas Koppány Bendegúz, Hermann György, Sátyl Balázs önkormányzati képviselők

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2022. október 20.

..... sz. napirend

Tárgy: Javaslát a menstruációs szabadságra vonatkozó döntések meghozatalára

A napirendet nyilvános ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: JOGI ÉS SZERVEZÉSI ÜGYOSZTÁLY JOGI IRODA

KÉSZÍTETTE: DR. SZÉKELYHIDI LÍVIA

PÉNZÜGYI FEDEZETET NEM IGÉNYEL:

JOGI KONTROLL:

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

DR. VÖRÖS SZILVIA

ALJEGYZŐ

Költségvetési és Pénzügyi Bizottság véleményezi	-
Kulturális, Civil, Oktatási, Nemzetiségi, Sport és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményezi	-
Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság véleményezi	X
Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság véleményezi	X
Városüzemeltetési Bizottság véleményezi	-
Kerületfejlesztési, Környezet- és Klímavédelmi Bizottság véleményezi	-

Határozati javaslat: A Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság, valamint a Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

L. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete 372/2022. (IX. 01.) számú határozatával elfogadta a Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata (továbbiakban: Terézvárosi Önkormányzat) kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok vonatkozásában a menstruációs szabadság alkalmazásának feltételrendszerét, egyúttal javaslatot tett, hogy a Technológiai és Ipari Minisztérium országos szinten is foglalkozzon ennek a gyakorlatnak a bevezetésével. A Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzatának Képviselő-testülete 307/2022. (IX. 29.) számú határozatával szintén elfogadta a menstruációs szabadság bevezetéséről szóló javaslatot a Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzata (továbbiakban Zuglói Önkormányzat) kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságai vonatkozásában, és a 308/2022. (IX. 29.) számú határozatában döntött arról, hogy megkeresi a Technológiai és Ipari Minisztériumot és kezdeményezi, hogy törvényalkotási szinten dolgozzák ki és terjesszék az Országgyűlés elé elfogadásra külön nevesített szabadságformaként a menstruációs szabadságot, annak feltételrendszerét és garanciáit.

Tekintettel arra, hogy a fájdalmas menstruáció közvetve vagy közvetlenül a női munkavállalókat érintheti, amely a hatékony, napi munkavégzésnek komoly akadálya, javasoljuk a Terézvárosi Önkormányzat és a Zuglói Önkormányzat fenti határozatainak mintájára Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) kizárólagos vagy többségi tulajdonában

ÉRKEZETT

2022 OKT 12.

lévő gazdasági társaságainál, költségvetési szerveinél a jelenlegi szabadságot és előírásokat át gondolni a menstruációs szabadság bevezetése kapcsán.

A menstruációs szabadság egyes külföldi jogrendekben (pl. Spanyolország, Japán) ismert és szabályozott intézmény, azonban a magyar jogalkotásban eddig nem jelent meg önálló pótszabadságként.

Az Önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok munkavállalói a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) szerinti munkaviszonyban állnak, ezért rájuk az Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Mt. rendelkezései szerint kollektív szerződés, ennek hiányában a munkaszerződés térhet el a munkavállaló javára az Mt.-ben meghatározott munkaszüneti napoktól.

Figyelemmel arra, hogy az Önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságainál nincsen kollektív szerződés hatályban, az egyes munkaszerződésekben szükséges rögzíteni a menstruációs időszakra járó munkaszüneti napot.

Jogi szabályozás hiányában jelen kezdeményezés szerint a szabadság nem alanyi jogon járna, hanem megállapítása és kiadásának feltétele egy orvosi igazolás lenne arról, hogy a menstruációs időszak alatt a normál, enyhe lefolyású fájdalomnál nagyobb mértékű, erősebb fájdalmakat kell átélnie a munkavállalónak. Az ez alapján megszerzett jogosultság határozott időre szólna, annak okát két évente felül kellene vizsgáltatni orvossal. Különösen fontos az eljárásrendben a személyes adatok védelme, amely feladat a munkáltatóra hárul. A jogszabály szerint személyes adat az érintettre vonatkozó bármely információ (azon belül az egészségügyi adatok különleges adatnak is minősülnek).

Az Önkormányzat költségvetési szerveinek foglalkoztatottjaira nem kizárólag az Mt. vonatkozik, így a munkavégzésükre vonatkozó jogszabályok jelenleg nem teszik lehetővé részükre jelen javaslat kiterjesztését. Ezen indokból javasoljuk – a Terézvárosi Önkormányzathoz hasonlóan – a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező minisztériumhoz történő fordulást a jogi környezet módosításának kezdeményezése céljából az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja alapján. A foglalkoztatáspolitikával jelenleg a Technológiai és Ipari Minisztérium (1011 Budapest, Fő u. 44-50.) foglalkozik, ezért a döntéskezdeményezéssel a technológiai és ipari miniszterhez szükséges fordulni. A megkeresés célja, hogy az arra jogosult központi szerv indítson el egy jogalkotási folyamatot, melynek végén az országgyűlés törvénybe iktatja a menstruációs szabadságot, megteremti annak feltételrendszerét és garanciáit, azt jogszabályi szinten rendezi.

II. A betérjesztés indoka

A JGK Zrt. és a JKN Zrt. legfőbb szervének (közgyűlés) hatáskörét, egyedüli tagja (alapítója), az Önkormányzat gyakorolja. A Rév8 Zrt. esetében az Önkormányzat többségi befolyással rendelkező részvényes. Az Önkormányzat képviselő-testülete gyakorolja az alapítói, részvényesi jogokat. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 41. § (3) bekezdése alapján szükséges, hogy a képviselő-testület hozzon döntést.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja, hogy az Önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságainak, költségvetési szerveinek női munkavállalói pótszabadság bevezetésével indokolt esetben egészségügyi okból mentesüljenek a munkavégzés alól.

A döntés pénzügyi fedezetet nem igényel.

IV. Jogszabályi környezet

Az Alaptörvény 33. cikk (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörét a képviselő-testület gyakorolja.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat.

Az Mötv. 41. § (3) bekezdése értelmében önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:109. § (1) és (2) bekezdése alapján a gazdasági társaság tagjainak döntéshozó szerve a legfőbb szerv, a gazdasági társaság legfőbb szervének feladata a társaság alapvető üzleti és személyi kérdéseiben való döntéshozatal. A Ptk. 3:109. §

(4) bekezdése alapján egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja, a legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat vagyonáról és a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 66/2012. (XII. 13.) önkormányzati rendelet 49. § (1) bekezdés h) pont hb) alpontja alapján a Képviselő-testület dönt az Önkormányzat tulajdonosi részvételével működő többszemélyes társaságoknál a társaság legfőbb szervének határozathozatalát megelőzően a képviselendő tulajdonosi álláspont tekintetében, valamint az Önkormányzat tulajdonában lévő egyszemélyes társaság alapítójának hatáskörében az igazgatóság tagjait, vezérigazgatót, ügyvezetőt érintő egyéb kérdésekben.

Az Mt. 43. § (1) bekezdése alapján a munkaszerződés - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - az Mt. Második Részében foglaltaktól, valamint munkaviszonyra vonatkozó szabálytól a munkavállaló javára eltérhet.

Az Mt. 102. § (1) bekezdése határozza meg a munkavállalók munkaszüneti napjait, melyek a következők: január 1., március 15., nagypéntek, húsvéthétfő, május 1., pünkösdhétfő, augusztus 20., október 23., november 1. és december 25-26. Az Mt. 135. §-a alapján ettől csak a kollektív szerződés térhet el a munkavállaló javára. Kollektív szerződés hiányában az Mt. 43. § (1) bekezdése alapján a munkaszerződés térhet el a munkavállaló javára az Mt. Második Részében foglaltaktól, így az Mt. 102. §-ával megállapított szabálytól is, amely az Mt. Második Részének XI. fejezetében (munka- és pihenőidőre vonatkozó szabályok között) került elhelyezésre.

Az Mt. 135. § (2) bekezdése értelmében a kollektív szerződés

- a) a 86-ban,
 - b) a 88-93. §-ban,
 - c) a 95. §-ban,
 - d) a 96. § (3) bekezdésében,
 - e) a 97. § (1) bekezdésében,
 - f) a 99. §-ban,
 - g) a 101-108. §-ban,
 - h) a 109. § (2)-(3) bekezdésében,
 - i) a 111. §-ban,
 - j) a 113-121. §-ban,
 - k) a 122. § (3) bekezdésében,
 - l) a 123. § (6) bekezdésében,
 - m) a 124. §-ban,
 - n) a 125. §-ban,
 - o) a 126. § (1)-(3) és (5) bekezdésében,
 - p) a 127. § (5) bekezdésében,
 - r) a 128-133. §-ban
 - s) a 135. § (3) bekezdés második fordulatában
- foglaltaktól csak a munkavállaló javára térhet el.*

Az Mötv. 46. § (1) bekezdése és a Képviselő-testület és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI. 06.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: SZMSZ) 13. § (2) bekezdése alapján az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni. A határozat elfogadásához az SZMSZ 30. § (1) bekezdése alapján egyszerű többség szükséges.

Az SZMSZ 5. § (5) bekezdése szerint „valamennyi képviselő-testületi előterjesztést –amennyiben az határidőben lehetséges –külön bizottsági előterjesztés készítése vagy erre irányuló előterjesztői szándék nélkül is az illetékes bizottság elé kell terjeszteni azzal, hogy a bizottság bármely előterjesztéssel kapcsolatban javaslatot tehet és véleményt nyilváníthat. Egyebekben a bizottság elé terjesztett képviselő-testületi előterjesztésekről a bizottság összevontan vagy külön javaslatra, a kikért előterjesztés tekintetében egyedileg hoz határozatot.”

A Tulajdonosi, Vagyongazdálkodási és Közterület-hasznosítási Bizottság az SZMSZ 7. melléklet 4.2.1. pontja alapján javaslatot tesz az önkormányzati érdekeltégű gazdasági társaságok vagyongazdálkodási, szervezeti-működési, módszertani és informatikai feltételeinek javítására, fejlesztésére.

Kérjük az alábbi határozati javaslat elfogadását.

HATÁROZATI JAVASLAT
Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2022. (..) számú határozata

a menstruációs szabadság bevezetéséhez szükséges intézkedésekről

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

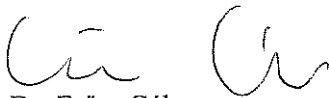
- 1.) javasolja a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságoknak (Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zártkörűen Működő Részvénytársaság) a menstruációs szabadság bevezetését, és azt, hogy társaságaik vonatkozásában dolgozzák ki és vezessék be a menstruációs szabadság alkalmazásának feltételrendszerét (figyelemmel a személyes adatok védelmére), valamint módosítsák a munkavállalók munkaszerződését az alábbiak szerint:
 - a) havonta 1 munkanap pótszabadságra legyen jogosult az érintett női munkavállaló, amelyet kizárólag a menstruációs időszaka alatt vehet igénybe (ezek nem vonhatók össze egymással),
 - b) a szabadság nem alanyi jogon jár, megállapításának és kiadásának feltétele orvosi igazolás arról, hogy a menstruációs időszak alatt a normál, enyhe lefolyású fájdalomnál nagyobb mértékű, erősebb fájdalmakat kell átélnie a munkavállalónak,
 - c) a menstruációs szabadságra való jogosultságot két évente felül kell vizsgálni és orvosi igazolással alá kell támasztani.
- 2.) az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés j) pontjában biztosított felhatalmazás alapján kezdeményezi a technológiai és ipari miniszternél, hogy kezdeményezze a foglalkoztatással kapcsolatos jogszabályok módosítását annak érdekében, hogy valamennyi foglalkoztatott esetében meghatározásra kerüljön külön nevesített szabadságformaként a menstruációs szabadság.
- 3.) felkéri a polgármestert a határozat 2. pontja szerinti kezdeményezés aláírására.

Felelős: polgármester

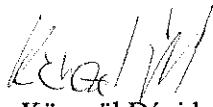
Határidő: a határozat 1.) pontja esetében 2022. október 20., a 2.) és 3.) pontja esetében 2022. november 11.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: a határozat 1.) pontja tekintetében Józsefvárosi Gazdálkodási Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Józsefváros Közösségeiért Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Rév8 Józsefvárosi Rehabilitációs és Városfejlesztési Zártkörűen Működő Részvénytársaság, Kerületgazdálkodási Ügyosztály, 3.) pont esetében Jogi és Szervezési Ügyosztály Jogi Iroda

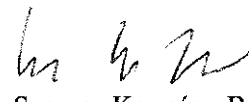
Budapest, 2022. október 12.

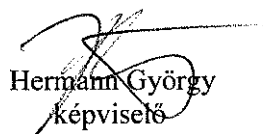
Dr. Eröss Gábor
alpolgármester

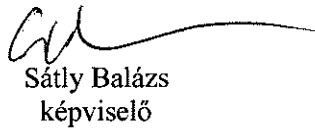
Könczöl Dávid
képviselő

Szarvas Koppány Bendegúz
képviselő

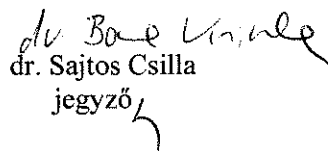

Hermann György
képviselő

Sátyl Balázs
képviselő

Törvényességi ellenőrzés:

dr. Sajtó Csilla
jegyző

